Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
24 МАРТ 1971 Й.
ЧОРШАНБА
№ 69 (1444).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ!

Квартал плани — муддатидан илгари

Матбаачилар ҳиссаси

Съездолди умумхалқ меҳнат вахтасида турган шаҳримиздаги 4-босмахона коллективи бир ҳафтадан буён иккинчи квартал ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Матбаачилар уч ойга белгиланган 13 номда 55,5 минг нусха нашрни муддатидан ярим ой илгари адо этдилар.

Медицинага оид турли хил китоб, брошюра ҳамда қўлланмаларни буюртмачиларга етказиб берди. 1971 йил давлат плани бўйича 989 минг нусха медицина нашри тайёрланиши керак. Коллектив бу маррани ҳам муддатидан илгари бажаришга бел боғлади. Босмахона ишчи-хизматчилари ўртасида давом этаётган социалистик мусобақада кекса ҳарф терувчи Д. Бруханский, тикувчи Т. Орипова, матбаачи А. Ефимов каби ўнлаб моҳир қўллар пешқадамлик қилишмоқда.

Тошкент — жаҳонга

«Ташкабель» маркаси билан

Бугун

пойтахт кабелчилари Ҳиндистон республикасига катта партияда кабель маҳсулотлари жўнатди. «Ташкабель» маркаси қўйилган каратеж кабели ва мис троллейлар партияси Ливия республикасига йўл олди.

Корхона съездолди меҳнат вахтасида экспорт ишларини тобора авж олдирмоқда. Шу йилнинг биринчи кварталида жаҳоннинг 24 мамлакатига завод ўз маҳсулотларини юборди.

МАҲСУЛОТ СИФАТИГА ЭЪТИБОР

Тўқимачилик-галантерея фабрикасининг коллективи янги беш йиллик бошланишиданоқ, маҳсулот хилларини кўпайтиришни ва сифатини янада яхшилашни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Ана шу мақсадда ҳар бир ишлаб чиқариш участкасига малакали кадрлардан назоратчилар биркитилди. Мамлакатимизнинг машинасозлик заводларидан ўнта пайпоқ тўқиш автомат машинаси келтирилди.

Бугун

ана шу машиналардан бештаси модернизация қилиб бўлинди. Бу машиналар яқин кунларда дастлабки маҳсулот бера бошлайди. Уларнинг ҳар бири сменада 15—18 жуфт размерсиз пайпоқ тўқиб чиқаради.

Фабрика коллективи биринчи квартал планини 25 мартда бажариш, планга қўшимча ўн икки минг сўмлик маҳсулот бериш учун курашаётган эди. Ўзаро социалистик мусобақанинг кенг авж олдирилганлиги сабабли меҳнаткашлар мажбуриятларини шарафли адо этдилар. Ой охиригача квартал планига қўшимча бериладиган маҳсулот 15—16 минг сўмга етади.

Пардозлаш трести 20-қурилиш бошқармаси коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси М. Қаюмов КПСС XXIV съезди шарафига бошланган меҳнат вахтасига қўшилиб улкан анжуманга муносиб меҳнат совғалари тайёрламоқда. У кунлик топшириқларини анча ошириб адо этиб, ҳамкасб дўстларига намуна бўляпти.

Қ. Эшонқулиев фотоси.

Ғалаба рапорти

МУНОСИБ АРМУҒОН

Бугун

ГЎШТ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИ БИРИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИНИ АДО ЭТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ РАПОРТГА ИМЗО ЧЕКДИ. ДАВЛАТГА 13 МИЛЛИОН 290 МИНГ СЎМЛИК МАҲСУЛОТ ЕТКАЗИБ БЕРИЛДИ.

Март ойида корхона ҳамшаҳарларимиз учун 1400 тонна гўшт, 880 тонна колбаса сотди. Шу ой охиригача яна 150 тонна гўшт ва 70 тонна колбаса етказиб бериш корхона аҳли аҳди.

Пирожка цехи ишчилари квартал планига қўшимча 1200 минг дона пирожка тайёрлаб беради. План 150 процент қилиб адо этилади. Ёғ-мой цехи коллективи эса 100 тонна ортиқча ёғ реализация қилишга бел боғлашган.

КПСС XXIV съезди очиладиган кун — 30 мартгача комбинат аҳли квартал планини 115 процентга етказишга ғайрат қилишяпти.

ИЛМИЙ АНЖУМАН

Бугун

республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида изотоп олимларининг республикалараро семинари бўлиб ўтди. У қурилиш материаллари саноатида ядро нурланиши, радио изотоп асбобларидан фойдаланиш масалаларига бағишланди.

Семинарда Ўзбекистон ССР ядро физикаси институти, Олмалиқдаги кон-металлургия комбинатининг марказий лабораторияси, Олмаотадаги изотоп лабораторияси ва бир қатор илмий тадқиқот институтларининг илмий ходимлари қизиқарли темаларда докладлар қилдилар.

ЎҚУВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Бугун

республика ўрта махсус ва олий таълим ҳамда маориф министрликлари билан академик Қори Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти ходимлари мактаб ўқувчилари олимпиадасини ўтказиш тўғрисида кенгаш ўтказишди.

Республика мактаблари ўқувчилари уч босқичда — математика физика ва химия фанлари бўйича мусобақалашадилар. Пойтахтда математиклар, Наманганда физиклар ва Андижонда химиклар ўзаро беллашади. Ўқувчилар мусобақасини таниқли олимлар ўтказишади. Жумладан, олимлар орасида академиклардан О. Содиқов, У. Орипов ва С. Сирожиддиновлар бор.

Олимпиада мусобақаси 26 мартда бошланиб, икки кун давом этади. Ғолиблар Фахрий ёрлиқ ва қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланадилар.

Янги фильм

ЖОНЛИ ЛАВҲАЛАР

Бугун

Ўзбекистон хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студиясининг ижодкорлари янги кино асарини суратга олишга киришдилар. Бу кино асари «Ўзбекистон ССР» деб аталади. Фильмнинг режиссёри ва оператори И. Гибалевич.

Картинада республикамизда кейинги йилларда бунёд қилинган йирик иншоотлар, бинолар, янги хўжаликлар, фан, маориф, маданият соҳасида эришилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилинади. Фильм шу йилнинг ўзида тайёр бўлади.

БИР КУНИ ШАҲРИМИЗНИНГ

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ЯНГИ ҚУВВАТЛАРИ

МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯХШИЛАНАДИ

ДЎСТЛИК ИПЛАРИ МУСТАҲКАМ

Янгиликлар адреси

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

Навоий кўчасидаги қурилиш техникуми ёнида қад кўтарган 60 квартирали чиройли бино фойдаланишга топширилганига унча кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо унинг ойнаванд биринчи қавати ҳозиргача бўш турган эди.

Бугун

унда барча тайёргарлик ишлари тугатилиб, зарурий жиҳозлар ўрнатишга киришилди. Бу ерда катталиги ва универсаллиги жиҳатидан Ўрта Осиёда ягона бўлган «Сервис» маиший хизмат кўрсатиш уйи жойлашади. Унинг кўча томонида сартарошхона, турли заказлар қабул қилиш бўйича марказий диспетчерлик мавжуд бўлади. Қолган 18 хонада «холис хизмат кўрсатиш бюроси» бўлади. Бу бюро хизматлари хилма-хил. Жумладан, тўй учун керакли анжомлар — коса-товоқ, стол-стуллар, гиламлар, прокатга берилади, байрам ва тўй либослари тикиш учун заказлар қабул қилинади. Бюро тўй-тантаналарда хизмат қилишни, автобус ва енгил машиналар билан таъминлашни ўз устига олиши мумкин. Бундан ташқари, ярим тайёр кийимлар тикиш устахонаси, овоз ёзиш студиялари ҳам мавжуд бўлади.

— Яна бир қулайлик шундан иборатки,— деди маиший хизмат кўрсатиш уйи директори Ж. Мамажонов,— агар бирор оилада ясли ёки боғчага бормайдиган болалар бўлса, аммо ота-она ишга кетганда уларга қарайдиган одам топилмаса бу қийин ҳолатда бизнинг бюро ёрдамга келади. Бир неча кун олдин заказ бериб қўйилса бас, махсус энага бориб, болаларга ва уйга кўз-қулоқ бўлиб туради.

«Юлдуз» костюмлари кўргазмаси

«Юлдуз» тикувчилик фирмасида тайёрланаётган маҳсулотлар сифати борган сари яхшиланиб бормоқда. Коллективнинг бундай муваффақиятларга эришувида савдо ташкилотлари ҳам муҳим роль ўйнайди. Чунки улар харидорлар билан бевосита алоқада бўлиб, маҳсулот сифатини, кун талабларига қанчалик жавоб беришини аниқлайдилар. Шу мақсадда

Бугун

«ТАШШВЕЙТОРГ»ГА ҚАРАШЛИ 12-МАГАЗИНДА «ЮЛДУЗ» ФИРМАСИДА ТАЙЁРЛАНГАН КОСТЮМЛАРНИНГ САВДО КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛДИ. Кўргазма ўн кун давом этиб, харидорлар дидига мос келган моллар сотилади ҳамда уларнинг талаб ва мулоҳазалари ўрганилади.

МУРАККАБ ИНШООТ

«Ташсельмаш» заводида шпинделли барабанлар цехининг гальваник-герметик бўлими учун саноат биноси қурилмоқда. Бу мураккаб инженерлик иншооти 120х60 метрли бўлиб етти метрли ертўла хона устига жойлаштирилади.

Ҳозир 3-трестнинг 23-қурилиш бошқармаси қурувчилари умумий қурилиш ишларини бошлаб юбордилар. Вентиляция ва технологик жиҳозлар монтаж қилинмоқда.

Бугун

«Промвентиляция» монтаж бошқармасининг ишчилари бу ерда тортув системасини ўрнатишга киришдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ СОСТАВИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

23 мартда республикада Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси составига номзодлар кўрсатила бошланди.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ана шу корхонанинг цех бошлиғи Х. К. Хошимовни Марказий сайлов комиссияси составига тавсия этдилар.

Маданият ходимлари касаба союзи республика комитети президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Бу мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орловни сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги Н. Боймуротов номли колхоз аъзолари мўл ҳосил олиб келаётган бригада бошлиғи М. Хуррамовани сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатдилар.

Бухородаги уйсозлик комбинатининг коллективи арматурачилар бригадасининг бошлиғи Х. Рустамовни Марказий сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатди. (ЎзТАГ).

БИРДАМЛИК ҲАФТАЛИГИ

Пойтахтимизда ўз озодлиги ва бахтли келажаги учун сабот ва матонат билан курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталиги ўтказилмоқда.

Бугун

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» ЗАВОДИДА ЎТКАЗИЛГАН КЎП КИШИЛИК МИТИНГ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИНИНГ ҚУДРАТИНИ ЁРҚИН НАМОЙИШ ҚИЛДИ.

Корхонада турли миллат вакиллари билан бир сафда стажировка қилаётган Вьетнам ёшлари совет кишиларига бўлган чексиз меҳр-муҳаббатлари, ўз халқларининг олиб бораётган адолатли кураши ҳақида гапириб бердилар.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг тайёрлов факультетида ўтказилган митинг ҳам баланд руҳ билан ўтди. Унда Вьетнам студентлари группаси раҳбари Ван Дин Тяу нутқ сўзлади. У ўз сўзида Америка агрессорларининг сурбетларча қилаётган ёвузликларини қоралади, Ҳинди-Хитой ватанпарварларининг олиб бораётган жасоратли жанглари ҳақида гапирди.

ТУРИСТЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН

Бугун

газ аппаратлари заводида икки комфортли кўчма ва газ плиталарини тайёрлаш ўзлаштирилиб бўлинди. Улар асосан туристларга мўлжалланган.

Плиталар махсус баллонларга солинган газ билан ишлайди. Шунингдек, табиий газлардан ҳам фойдаланавериш мумкин.

Корхона шу йилнинг ўзида ҳаммабоп маҳсулотдан мингга яқинини ишлаб чиқаради.

Янги лойиҳалар

Корхонанинг келажаги

Шу беш йилликда Бекободдаги В. И. Ленин номли металлургия заводи қайта реконструкция қилиниб, унинг ишлаб чиқариш қуввати бир мунча оширилади. Қудратли корхонани реконструкциялашнинг лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаш «Узгипротяжпром» институти коллективи зиммасига юкланган.

Бугун

пойтахтлик лойиҳачилар металлургия корхонасида қурилиши лозим бўлган бир қатор объектларнинг ҳужжатларини буюртмачига топширдилар. Лойиҳалар партиямизнинг бўлажак съезди арафасида муддатидан илгари тайёрланди.

Баҳор каникули

Бугун

ПОЙТАХТ МАКТАБЛАРИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИНГ УЧИНЧИ ЧОРАГИ ТАМОМ БЎЛГАНЛИГИНИ АНГЛАТУВЧИ ҚЎНҒИРОҚЛАР ЖАРАНГЛАДИ. ШУ БИЛАН ЎҚУВЧИЛАРНИНГ БАҲОР КАНИКУЛИ БОШЛАНДИ.

Мактаб ўқувчилари бир ҳафта давомида ўз каникулларини қувноқ ва завқли ўтказадилар. Улар мактабларда ўтказиладиган ободонлаштириш ишларида, турли хил спорт мусобақаларида, ҳар хил фанлар бўйича олимпиадаларда қатнашадилар.

Октябрь районидаги 20-мактаб ўқувчиларидан бир группаси қардош Украина республикаси пойтахти Киевга жўнаб кетдилар. Улар украин пионерларининг таклифига биноан қардош ўлканинг ўқувчилари олиб бораётган ишлар билан танишадилар.

Юзлаб ўқувчилар Тошкент — Самарқанд — Бухоро туристик маршрути бўйлаб саёҳат қиладилар. Уларга Красноярск шаҳрининг мактаблари ўқувчилари ҳам келиб қўшилишади.

Каникул давомида болаларнинг жуда кўп экскурсиялари, тарихий ва маданий жойларга саёҳатлари уюштирилади.

Шарифа Соатова Ўзбекистон ССР Марказий Давлат архивида чорак асрдан бери меҳнат қилиб келади. У эскириб қолган ҳужжатларни сақлаш, уларни тартибга келтиришда ўзининг бутун тажрибаларини сарфлайди.

СУРАТДА: Ш. Соатова.

Л. Глауберзон фотоси.

ИККИ ПЕШҚАДАМ

Швейцарияда бўлиб ўтаётган шайбали хоккей бўйича жаҳон чемпионатида уч учрашувдан сўнг олтитадан очко тўплаган СССР ва Швеция терма командалари пешқадамлик қилишмоқда. Фақат совет хоккейчиларининг шайбалар нисбати яхшироқ.

Бугун

жаҳон биринчилигининг марказий учрашувларидан бири бўлади. СССР терма командаси ўзининг доимий ва кучли рақиби Чехословакия спортчилари билан учрашади. Бу ўйин Тошкент вақти билан ярим кечада бошланади. Ундан олдин эса Швеция хоккейчилари фин спортчилари билан ўйнайдилар.

Кеча эса Бернда чемпионатнинг икки учрашуви бўлиб ўтди. Биринчи ўйинда Швеция командаси Германия Федератив Республикаси терма командаси устидан 7:2 ҳисоби билан ғалаба қозонди. Иккинчи бўлиб майдонга Финляндия ва Америка Қўшма Штатлари хоккейчилари чиқишди. Чехословакия, Швеция ва СССР билан бўлган дастлабки уч ўйинда жуда кўп куч сарф қилган АҚШ спортчилари фин спортчиларига ютқазиб қўйдилар. Ҳисоб 4:7. Бу америкаликларнинг жаҳон биринчилигидаги учинчи мағлубияти.

Дунё хабарлари

ЯХШИ СУРЪАТ

СОФИЯ. Болгария саноати янги беш йиллик биринчи йилида ривожланишни яхши суръатлар билан бошлаб юборди. Саноат январь ва февраль ойида ўтган йилнинг худди шу вақтидагига нисбатан 10,5 процент кўп маҳсулот берди. Саноат ишлаб чиқарган маҳсулот планда кўзда тутилган йиллик ҳажмнинг 14,7 процентини ташкил қилади.

Шу ойлар мобайнида саноатнинг химия, машинасозлик ва металлни қайта ишловчи тармоқлари бир мунча юқори суръатлар билан ривожланди.

Меҳнат унумдорлиги шу йилнинг февраль ойида ўтган йилнинг февралидагига нисбатан 8,2 процент ошиқ бўлди.

Аргентинада ҳарбий тўнтариш

БУЭНОС-АЙРЕС. 23 март. (ТАСС). Аргентина қуролли кучлари уччала тури (армия, авиация ва флот)нинг қўмондонлари ҳарбий тўнтариш қилиб, мамлакат президенти генерал Роберто Левингстонни ағдаришди.

Президент аргентинанинг қуруқликдаги кучлари қўмондони Алехандро Ланусседи четлаштиришга уринганидан кейин шу воқеа юз берди.

Тўнтариш натижасида ҳарбий бошлиқлар яна ҳокимиятни ўз қўлларига олдилар. Булар бундан тўққиз ой муқаддам Левингстонни Аргентина президенти қилиб тасдиқлашган эди.

АФҒОНИСТОНДА ЯНГИ ЙИЛ

ҚОБУЛ. 21 мартда Афғонистон ўзининг янги йили наврўз бошланганлигини нишонлади.

Ўтган йил ичида афғон халқи мамлакатни ривожлантиришнинг учинчи беш йиллик планини бажариб бўлди ва «Хивад» газетасининг ёзишига қараганда, ўзининг миллий вазифаларини амалга ошириш йўлида самарали қадамлар қўйди. Совет Иттифоқи Афғонистон экономикасини мустаҳкамлашга катта ёрдам бериб турибди. Унинг ёрдами билан мамлакатда қурилган бир қанча объектлар, шу жумладан, Саланг довони орқали олиб ўтилган баланд тоғлар орасидаги автомобиль йўли Жалолобод суғориш системаси, Қобул политехника институти ва бошқа кўпгина объектлар фойдаланишга топширилди.

Киров районидаги «Марказ-4» ва «Марказ-5» кварталлари шаҳримиз ҳуснига-ҳусн қўшиб турган энг замонавий турар-жой, маданий-маиший ва бошқа муассасалари қад кўтарган йирик массивдир. Бу ерда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ишлари ҳозир ҳам кенг кўламда давом этмоқда.

М. Нурриддинов фотоси.

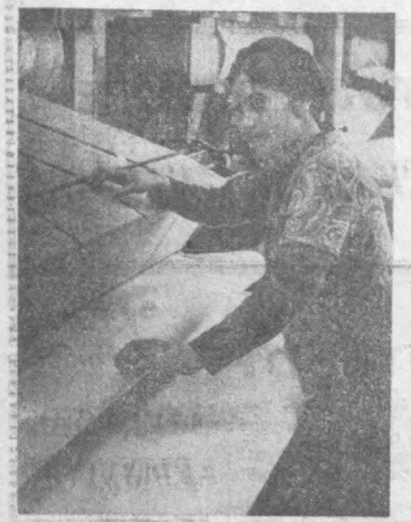

Тошкент трикотаж фирмасининг коллективи КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқда. Корхонанинг жуда кўп ишчилари ўз смена топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этади.
СУРАТДА: фирманинг илғор тўқувчиси Карима Умархўжаева.
И. Глауберзон фотоси.

Илм ва меҳнат—эгизак

ИЗЧИЛЛИК БИЛАН

ТОШКЕНТ экскаватор ремонти заводи республикамиз пойтахтидаги пешқадам корхоналардан биридир. Ўзбекистонда ирригация шохобчалари қурилиши ва мавжудларини эксплуатация қилишда ишлатилаётган турли-туман машина-механизмларнинг аксарияти шу ерда ремонт қилинмоқда. Ишчилар экскаватор, бульдозер, сувни юқорига узатиб берувчи насослар, дизель моторларини қайта тиклашмоқда, вагон уйлар ясашаяпти.

Корхона коллективи зиммасидаги вазифани доим сидқидилдан бажармоқда. Давлат планлари муттасил ортиғи билан адо этиляпти. Саккизинчи беш йиллик топшириқлари ҳам шараф билан бажарилди. Ремонтчилар 1971 йилнинг ўтган икки ойи ичида яхши кўрсаткични қўлга киритдилар.

Коллектив бундай муваффақиятларга жуда кўп ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш туфайли эришмоқда. Айниқса, меҳнатни илмий асосда уюштириш масаласига катта эътибор бериляпти. Бу бутун коллективнинг жонажон иши бўлиб қолган. НОТ бўйича планларни тузиш ва уларни амалга оширишда инженер-техник ходимлар қатори, ишчилар ҳам фаол иштирок этишяпти. Чунки, ҳамма меҳнатни илмий уюштириш яхши самара беришини ўз тажрибасида яққол кўрди.

Меҳнат билан илмнинг ҳамкорлиги иш шароитини яхшилаш қатори, меҳнат унумдорлигининг ошиши, маҳсулот сифатининг яхшиланиб, таннархининг камайиши, кўплаб давлат маблағларини тежаб қолиш омили бўлмоқда. Буни коллективнинг ўтган йилги иш натижаларидан ҳам яққол кўрса бўлади.

Ремонтчилар бутун йил давомида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини ва тадбирларини амалга ошириш билан шуғулландилар. Улар юздан ортиқ тадбирни ишлаб чиқаришга жорий қилишди. Бунинг эвазига 81 минг сўмликдан кўпроқ давлат маблағи тежаб қолинди. Корхона территориясининг эстетик ҳолати бир мунча яхшиланди.

Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, қўл билан бажариладиган операцияларни камайтириш юзасидан қатор чоралар кўрилди. Ҳаммага маълумки, корхона цехларида ремонт қилинаётган агрегатлар ва уларнинг узеллари ҳажми анча катта. Шуни ҳисобга олиб, жуда кўп кўтарма кранлар ўрнатилди. Уларнинг сони 40 тага кўпайди. Бундан ташқари, бир қанча замонавий асбоб-ускуналар ишга туширилди.

НОТ планларида, айниқса, материаллар ва хом ашёни кўплаб тежаб қолишга катта эътибор берилди. Биринчи навбатда қуйилмалар олиш технологиясини яхшилаш ва уларга механик ишлов беришни такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар кўрилди. Буларнинг самараси кутилганидан ҳам зиёд бўлди. Фақатгина 6 та деталь қуйилмаси бўйича 18 минг килограмм қимматбаҳо пўлат иқтисод қилинди. Ўтган йили 114-00-1 роликларидан 1235 та тайёрланди. Илгари бу деталларнинг қуйилмаси анча оғир бўларди, уни қуйиш ва механик ишлов бериш харажатлари кўп бўларди, бунинг устига, анчагина металл чиқиндига чиқиб кетарди. Ишни янгича ташкил этиш туфайли, унинг оғирлиги 4 килограмм енгиллашди, механик ишлов бериш анча осонлашди, меҳнат унумдорлиги ошиб, металл тежаб қолинадиган бўлди. Фақатгина шу ҳисобдан беш тонна пўлат иқтисод қилинди. Бошқа маркадаги роликлар қуйилмаси ҳажми ҳам 3-4 килограмм атрофида камайтирилди. Бундан 4 тонна пўлатни тежаш имкони туғилди. Экскаваторларнинг яна икки хил детали қуйилмаси вазнини 11-13 килограмм енгиллаштириш туфайли саккиз тоннадан кўпроқ металл иқтисод қилинадиган бўлди.

> «МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ ТАШКИЛ ҚИЛИШНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ЖОРИЙ ЭТИШ, МЕҲНАТГА ҲАҚ ТУЛАШ, ХОДИМЛАРНИ МОДДИЙ ВА МАЪНАВИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШ ФОРМАЛАРИ ҲАМДА МЕТОДЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЗАРУР.»
>
> (КПСС XXIV съезди Директивалари лойиҳасидан).

Айни вақтда, металл қуйилмаларининг бракка чиқиши анча камайди. Шу туфайли. 30 тоннадан кўпроқ пўлат ва чўян иқтисод қилинмоқда. Бундан 8 минг сўмдан кўпроқ қўшимча фойда олиняпти. Деталларни қолиплашда машинадан фойдаланиш сингари прогрессив технология жорий қилинганлиги минг сўмга яқин иқтисодий самара бермоқда.

Ҳар йили корхонада кўплаб Э—652 ва Э—10011 маркали экскаваторлар капитал ремонт қилинмоқда. Илгари ана шу ремонт учун кетадиган материаллар ва эҳтиёт қисмларнинг қатъий нормаси белгиланмаган эди. Эндиликда, бундай хўжасизликка барҳам берилди. Бу ишлар учун кетадиган материаллар ва эҳтиёт қисмларнинг нормаси белгиланди. Икки хил кўтаргични тайёрлаш учун материаллар сарфиёти нормаси ҳам жорий қилинди. Натижада, 5 тоннага яқин чўян, 250 килограммдан ортиқроқ бронза қуйилмаси, салкам 35 тонна қора металлар прокати, ёнилғи-мойлаш материаллари тежаб қолинадиган бўлди.

Ўтган йили металларни сақлаш ва жойлаштириш бўйича бир мунча ишлар амалга оширилди. Махсус жавонлар ўрнатилди. Ҳар бир металл ўзининг маркаси ҳамда профилига қараб маълум жойга қўйилади. Бу ана шундай материалларни цехларга беришни анча енгиллаштирди. Илгари эса ҳар хил маркали металлар айқаш-уйқаш бўлиб ётарди. Улар орасидан керагини қидириб топиш амри-маҳол эди. Янгича тартиб бу ишни кескин осонлаштирди.

Ишлаб чиқариш давомида жуда кўп чиқиндилар ҳосил бўлади. Уларнинг маълум қисмидан қайта фойдаланиш мумкин. Корхонада шундай чиқиндилар йиғиладиган махсус жой ташкил қилинди. Рангли металл чиқиндилари солинадиган яшчиклар ҳар бир цехга қўйилди. Бу тадбир туфайли ўтган йили бир неча тонна турли металл чиқиндилари тежаб қолинди.

Меҳнат ва илм ҳамкорлиги самарасидан баҳраманд бўлаётган коллектив бу йил ҳам НОТни жорий қилиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширишни мўлжалламоқда. Бунинг натижасида, ўнларча минг сўмлик давлат маблағи тежаб қолинади. 45 тонна пўлат ва чўян, 30 тонна қора металл прокати иқтисод қилинади. Корхона тайёрлаётган маҳсулот учун меҳнат сарфиёти 60 минг норма-соат камайтирилади.

КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборган ремонтчилар НОТ бўйича тадбирларни ҳам бирин-кетин изчиллик билан амалга оширишаяпти.

М. МИРАҲМЕДОВ.

● Беш йиллик объектларида

НАШРИЁТНИНГ БОШ КОРПУСИ

11—«Висотстрой» трестининг 17-қурилиш бошқармаси коллективи Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти бинолари қаторида яна бир ноёб объект қурилишига қўл урди. Ленин проспекти — Ленин номли Марказий музей филиалига томон юз ўгириб тушаётган бу бино 16 қаватли бўлиб, унда нашриёт маъмурияти ва газета редакциялари жойлашади. Янги объект лойиҳаси ҳақида нашриёт директорининг капитал қурилиш бўйича ўринбосари Л. Добринский шундай ҳикоя қилади:

— Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг бўлажак бош корпуси лойиҳасини «Узгоспроект» институти мутахассислари тайёрлашди. Лойиҳани тузишда архитектор Р. Блезэ ва инженер Е. Патлис ўртоқлар бошчилик қилдилар.

Янги бинонинг биринчи қаватида гардероб, газета-журнал киоскаси, сартарошхона, почта бўлими, қаҳвахона ва пропускалар бюроси жойлашади. Навбатдаги қаватлар эса нашриёт дирекцияси ва маъмурий бошқарув аппаратига мўлжалланган. Учинчи қаватдан 15-қаватгача бўлган хоналар республика, область ва шаҳар газеталари редакцияларига тақсимлаб берилади. 16-қаватда мажлислар зали, 40 ўринли кичик зал, 30-40 минг нусха китоб жойланадиган кутубхона ва буфет жойлашади.

Шуниси қимматлики,бино ходимларнинг ҳам ишлашига, ҳам дам олишига мўлжалланган. Интерьерлар билан жиҳозланадиган коридорлар, баҳаво айвонлар, дам олиш хоналари редакция ходимларининг «беш минутлик» ҳордиқ чиқаришларига хизмат қилади.

Дастлабки ҳисоб-китоб бўйича «Правда Востока» ва «Совет Ўзбекистони» газеталари редакцияларининг ҳар бирига 725.5 квадрат метр майдонни эгалловчи 38 тадан хона берилади. Область газеталари эса 48 хонага жойлашади. Шаҳар газеталарига 434,4 квадрат метр жой ажратилган. Каттагина майдонни Ўзбекистон Телеграф Агентлиги эгаллайди.

Шу кунларда бинокорлар бўлажак объектни қуриш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Биргина пойдевор плиталарини пайвандлашга 160 тонна арматура сарфланади.

Юқорида айтганимиздек, бино кишиларнинг меҳнат қилиши ва дам олишлари учун ҳар жиҳатдан қулай бўлади. Биринчи ва ўн олтинчи қават оралиғида минг килограммгача юк кўтарувчи лифтлар ишлаб туради. Бинокорлар шу беш йиллик мобайнида бош корпусни тўла фойдаланишга топширадилар.

З. МУХАММАДЖОНОВ.

«Юлдуз» фирмасида тикувчи бўлиб ишлаётган Дилбар Мамажонова КПСС XXIV съездини меҳнатда яхши натижалар билан кутиб олиш учун ишлаб, кунлик планни 110—120 процентга етказиб адо этмоқда.
М. Тўйчиев фотоси.

● Мактаб ҳаёти

«ҚИЗЛАР ДАВРАСИ»— ТАРБИЯ ВОСИТАСИ

Собир Раҳимов районидаги Ҳамид Олимжон номли 139-мактабда шу ўқув йилида «Қизлар давраси» ташкил этилди. Даврада шу кунга қадар «Ўқувчи қизларнинг ташқи қиёфаси қандай бўлиши керак?», «Жамоат жойларида ва оилада қизларнинг бурчлари», «Ўртоқлик, аҳиллик ва дўстлик ҳақида», «Қаҳрамон хотин-қизлар тўғрисида», «Катталарга ҳурмат, кичикларга шафқат» каби темаларда йиғилишлар ўтказилди.

«Қизлар давраси»нинг кейинги йиғинида «Оналар мадҳияси» темасида катта гурунг бўлди.

Анжуманга Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими, олима ва шоира Музайяна Алавия, Тошкент Давлат университетининг адабиёт ўқитувчиси, шоир Ҳамид Олимжоннинг қизи Ҳулкар Олимжонова, «Саодат» журналининг адабий ходими Раҳима Шомансурова, мактаб ўқувчилари ҳамда ўқувчиларнинг оналари қатнашдилар.

Кечани мактаб директори Ҳамидулла Йўлдошев очиб, оналар ҳақида, улуғ зот-она муҳаббати ҳақида гапирди. Ота-оналар комитети ўзлари тайёрлаган Ҳамид Олимжоннинг катта портретини мактабга совға қилишди.

Т. АҲМЕДОВА, ўқитувчи.

РЕСПУБЛИКА СЪЕЗД ОЛДИДА

Жонланган тепаликлар

МАДНЕУЛИ шаҳарчаси ҳали картада белгиланган эмас. Ҳозирча унда икки мингга яқин аҳоли яшайди. Булар асосан қурувчилардир. Улар мис бойитиш комбинатини бунёд этишяпти. Партия XXIV съезди Директивалари лойиҳасида кўрсатилишича, корхона тўққизинчи беш йилликда ишга тушиши керак.

Мисни йирик, кичик ва ўрта ҳажмда майдаловчи корпусларнинг пойдевори бунёд этилди. Бош корпус учун чуқурлиги деярли 20 метр келадиган котлован қазиляпти. Комбинат юксак механизациялашган корхона бўлади. Бу ерда беш хил концентрат, жумладан, мис рух ва қўрғошин концентратлари ишлаб чиқарилади. Очиқ ҳолдаги улкан конлардан корхона учун хом ашё қазиб олинади. Жанубий Грузиянинг гўзал тепаликларида жойлашган бу шаҳарда келажакда 25 минг киши яшайди. Ҳозир улар учун янги турар-жой бинолари, ҳунар-техника билим юртлари, маданий-маиший бинолар қурилмоқда.

Маднеули.
(Грузия ССР)
(ТАСС мухбири)

РЕСПУБЛИКА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХИЗМАТИ

ТБИЛИСИДАГИ республика соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли гематология ва қон қуйиш институти ҳузурида қуйишга қарши кураш маркази ташкил этилди. Бу ерда клиник бўлинма очилди, шунингдек, республика врачлари учун консультация пункти ташкил қилинди.

— Бу, республикадаги биринчи пункт эмас, — деди Грузия соғлиқни сақлаш министри, профессор В. Бочоришвили ТАСС мухбирига. — Турли шаҳарлардаги илмий текшириш институтлари ва йирик касалхоналарда инфаркт, ошқозон-ичак касалликлари, ўпка, буйрак касалликларига қарши кураш олиб борадиган шундай марказлар бор.

Республикада малакали врачлар кўп бўлганлиги сабабли (Грузияда ҳар ўн минг кишига 36,3 врач тўғри келади) кўп касалхоналарда инфаркт, неврология, кардиология, юрак хирургияси, эндокринология, куйишга қарши, аллегрология ва шунга ўхшаш ихтисослаштирилган бўлинмалар ташкил қилинган.

Шундай қилиб, Грузияда аҳолига ихтисослаштирилган медицина ёрдами кўрсатиш йил сайин мукаммалроқ тус оляпти. КПСС XXIV съездининг беш йиллик план бўйича Директивалар лойиҳасида ҳам худди шу нарса белгиланган.

(ТАСС мухбири),
Тбилиси.

СОВУҚ КОР ҚИЛМАЙДИ

ҚИШЛОҚ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-текшириш институтининг ходимлари яратган агрегат 300 метр радиусдаги ҳавони 4-5 даража иситиб беради. Янги машина ўзининг вертикал ўқи атрофида айланиб, соатига 20—30 миллион килокалория энергия ажратиб чиқаради. Бундай агрегат ёрдамида цитрус ўсимликларини совуқ уришидан асраб қолиш мумкин.

Институт қошидаги тажриба заводи бундай қурилмани кўплаб ишлаб чиқаришга киришди.

(ТАСС мухбири).
Тбилиси.

СТАНОКНИ АВТОМАТ БОШҚАРАДИ

ТБИЛИСИ. Бу ердаги асбобсозлик ва автоматлаштириш жиҳозлари илмий-текшириш институтида фрезерлик ва токарлик станокларини ҳисобли программа бўйича бошқарувчи қурилма бунёд этилди. Бу қурилма ёрдамида деталларни оддий ва мураккаб тарзда ишлаш жараёни автоматлаштирилади. Қурилма соддагина усулда бунёд этилган. Унинг конструкциясида оммавий тарзда ишлаб чиқараётган узель ва деталлардан фойдаланилган.

КЕЛАЖАК ШАҲАРЛАРИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ турли шаҳарларидан Тбилисига тўпланган 70 га яқин архитектор, иқтисодчи, социолог, инженер ва математиклар «Прогноз ва архитектура лойиҳалари» конференциясида келажакда шаҳарлар қандай бўлишини муҳокама қилишди.

ТЎПЛАМ ЧИҚДИ

ГРУЗИЯДАГИ рус тилида ёзадиган ёзувчиларнинг асарлари «Мерани» нашриётида китоб қилиб чиқарилди. «Чинор тагидаги уй» деб номланган бу тўпламга таниқли адиблар билан бир қаторда адабиётга эндигина кириб келган ёш қаламкашларнинг асарлари ҳам киритилган. Булар Грузияда яшайдиган, унинг пойтахти «чинорлар шаҳри» деб аталмиш Тбилисида истиқомат қиладиган турли миллат кишиларидир.

Захарий Палиашвили номидаги мукофот

ТБИЛИСИ. (ТАСС мухбири). Грузия ССР Министрлар Совети Захарий Палиашвили номидаги мукофотни таъсис этди. Бу мукофот энг яхши музика асарларининг, музика назариясига ва тарихига доир асарларнинг авторларига, ижодий коллективларга ва ижрочи созандаларга берилади.

Биринчи бўлиб бу мукофот шу йил октябрда — З. Палиашвили туғилган куннинг 100 йиллиги байрам қилинаётган кунларда берилади. Шундан сўнг ҳар икки йилдан кейин бу мукофотни февраль ойида бериш одат қаторига киритилади.

Мукофотланган лауреатларга кўкракка тақиладиган нишон, диплом ва пул мукофоти берилади.

Уларнинг асарлари Тбилисидаги З. Палиашвили номига қўйилган уй-музейга сақлаш учун топширилади.

КЎП ҚАВАТЛИ ГЕРБАРИЙ

ТБИЛИСИ. Комсомол хиёбонидаги қадимий бинода Грузия ССР Фанлар академиясининг Ботаника институти жойлашган. Унинг улкан залларидаги кўплаб шкафларда Кавказ ўсимликларининг ноёб гербарийси сақланади. Уларни йиғиш 1895 йилда бошланган эди. Ҳозир бу ерда беш юз мингга яқин гербарий барглари мавжуд. Улар Кавказ табиатини ўзида мужассамлаштирган. Тбилисидаги гербарий — мамлакатимиздаги энг улкан гербарийлардан биридир.

Институтнинг илмий ходимлари ҳозиргача 28 та «Ўсимликлар географияси ва систематикаси ҳақида ахборот» тўпламини нашр этдилар.

Бу институтни мамлакатимизнинг таниқли олимлари келиб кўришади, ундаги бой коллекциялардан агроном ва ўрмон хўжалиги ходимлари фойдаланишади.

Бизга ёзадилар

ШАРАФЛАШГА АРЗИЙДИ...

Турсунбой Ризаев мудирлик қилаётган «Ташхлебторг»нинг Чилонзор райони 11-кварталидаги 129-нон дўкони сотувчилари ҳақида, районнинг 10, 11, 12-кварталларида истиқомат қилаётган аҳолидан жуда кўп самимий миннатдорчилик изҳор этилган яхши гапларни эшитиш мумкин.

— Айниқса чорак асрдан кўпроқ вақтдан буён ана шу фахрли бурчни ҳалоллик ва сидқидилдан бажариб келаётган бош сотувчи Нурия Усмоновадан беҳад миннатдормиз.

Нурия опанинг кўплаб шогирдлари бор. Ҳозирги кунда улар турли дўконларда бош сотувчи, мудира бўлиб ишлаётирлар.

«Ташхлебторг» кадрлар бўлимидаги шахсий делоси Фахрий ёрлиқлар, ташаккурномалар, мукофотлаш ҳақидаги буйруқ ва қарорлар билан тўлган савдо аълочиси Нурия Усмонова ҳар қанча шарафланса арзийди.

Т. НАЖМИЙ.

ВАХТАДА

Киров район райпищеторгида райондаги яхши магазинлар ҳақида гап борса, биринчи галда 10-магазин коллективи ҳурмат билан тилга олинади.

Бу бежиз эмас. Магазин йил сайин кенгайтирилиб, унда янги бўлимлар очилмоқда. Агар беш йиллик бошида ойлик маҳсулот реализацияси плани 60—70 минг сўмни ташкил қилган бўлса, беш йиллик охирига келиб ойлик план 110 минг сўмга етказилди.

Бу коллективнинг харидорларга намунали хизмат қилаётганининг самарасидир.

— Магазинга қачон кирманг, ҳаммаёқ саранжом-саришта, сотувчилар харидорларга доим илиқ муомалада бўлишади,—дейди харидорлардан «Юлдуз» фирмасининг ишчиси Миробид Пўлатов.

Мазкур магазинга қачон кирсангиз, истаган нарсангизни харид қилиб, мамнун бўлиб чиқасиз. Айниқса Ҳ. Мирзасаидова, К. Ҳуснидинова, Р. Ҳакимов каби сотувчилар ширинсуханликлари туфайли ойлик нормаларини доимо ошириб бажармоқдалар.

Магазин коллективи съездолди мусобақасини қизитиб юборди. Улар 1-квартал планларини муддатидан аввал бажариб, планга қўшимча 11 минг сўм маҳсулот реализация қилиш учун курашмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

Йўл-йўлакай

ЧИПТА ЯМОҚ

20 март — шанба куни уйимизга Фарғонадан уч-тўрт меҳмон келди. Улар зилзиладан кейин шаҳарни кўришмаган экан. Маза қилиб айландик. Меҳмонлар Ленин майдонини, унда қурилаётган ўн тўққиз қаватли бинони, доҳий музейини кўриб қувониб кетишди.

— «Зангори гумбаз» ошхонаси ҳақида газеталарда кўп марта ўқиган эдик. Бир кириб овқатланмаймизми! — деб қолди меҳмонлардан бири.

Мен илгари ҳам бу ерда икки-уч марта овқатланган эдим. Ошхонанинг озодалиги, овқатларнинг сифатлилиги ниҳоятда маъқул бўлган эди. Қолаверса ошхона биносининг чиройли қурилгани ҳам кишига лаззат бағишлайди.

Қоқ пешинда ошхонага кирдик. Яхши молнинг харидори кўп дегандек, бу ерда ҳамиша хўрандалар кўп бўлади. Биз ҳам навбати билан бориб, стол атрофига ўтирдик.

Официантка Светлана Зинченко столни йиғиштириб олаётганида салом бердим. У қайрилиб ҳам қарамай кетаверди. Меҳмонларим олдида мулзам бўлсам ҳам сездирмадим. Орадан яна анча вақт ўтди. Зинченко айланиб келиб, бошқа столни йиғиштира бошлади.

— Биздан заказ олсангиз, дедим бўшашибгина.

— Кўнглингиз бошқа нарсани ҳам тусаб қолгандир, болакин! Менинг ўнта қўлим йўқ!— деди официантка ўдағайлаб.

У десак у деди, бу десак бу деди, хуллас меҳмонларнинг ҳам, ўзимнинг ҳам кайфиятим бир пул бўлди.

— Бу хотин чап ёни билан туриб келган шекилли,— дейишди ёнимизда ўтирган столдаги 5-автопарк шофери А. Каримов билан хўранда М. Эминов. — У бизларни ҳам қопиб олгудек бўлиб, олдимизга бир қошиқ овқат қўйди.

Бир амаллаб овқатланди-гу, лекин ош эмас, заҳар егандек бўлдик. Шундоқ донғи кетган ошхонада бу каби қўпол официанткаларнинг ишлаши атласга ёпиштирилган чипта ямоққа ўхшар экан. Фрунзе район ошхоналар трестининг раҳбарлари бу ерда уч-тўрт марта овқатланишса, чипта ямоқ кўчириб ташланармиди!

ЗАМОНИЙ.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«СИЛЖИШ ЙЎҚ»

сарлавҳаси остида босилган хабарда кўп профилли касалхона қурилишида жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётгани, объектни қуриш муддати чўзиб юборилаётгани кўрсатилган эди.

«Главташкентстрой»дан олинган жавобда кўрсатилишича, мақоладаги фактлар тўғрилиги эътироф этилди. 153-трест буюртмачи билан бирга ишга туширилиши лозим бўлган комплексларни аниқлаб чиқишди. Ана шундан сўнг ташкилий-техникавий тадбирлар белгиланди. Қурилишни шу йилнинг биринчи квартали мобайнида тугатиш юзасидан бутун чоралар кўрилади.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

БЎШ ХОНАДА ЧАЛИНГАН ҚЎНҒИРОҚ

Бу танишиш июнь кунларидан бирида рўй берди. Соат мили 12 ни кўрсатиб турар эди. Офтоб чарақлаган, кун жуда иссиқ эди:

— Киришга рухсат этинг.

Хотин кишининг товуши эшитилди ва хонага юзини тер босган 25—30 ёшлар чамасида чиройлик аёл кирди. У менга ёпиқ конверт узатди.

— Бу хатни сизнинг танишингиз, кўз мутахассиси ёзиб берди. мен унга борган эдим. Чап кўзим кўрмайдиган бўлиб қолди. Хавфли касаллик ҳақида ўйламасдан, бирор ҳодиса бўлгандир, деб юравердим. Аҳволим боргач сари оғирлаша борди, шунинг учун ҳам, кўз касалликлари врачига боришга мажбур бўлдим. Улар касалимнинг диагнозини ва бундан кейинги даво чораларини бу ерда, сизлардан билишим мумкинлигини айтдилар. Мен жуда ҳайронман, ҳеч нарсага ақлим етмаяпти. Менга тушунтириб берсангиз, нима гап?

Хатда ёзилишича, бу аёл, кўзини оқ парда қоплаган (паренхиматоз кератит) ва қорачиқ атрофидаги парда яллиғланган. Кўздаги бундай касаллик туғма захмнинг кечки даврларида пайдо бўладиган белгилардан ҳисобланади. Болаларда тўрт ёшгача учрайдиган туғма захмнинг эрта белгилари юқтирилган захмнинг иккинчи давридаги белгиларга ўхшаб кетса, туғма захмнинг катта ёшдагиларда учрайдиган, кечки белгилари (тери, шиллиқ қават, кўзда ва бошқа органларда) захмнинг учинчи давридаги белгиларга ўхшаб кетади.

Кўзда пайдо бўладиган паренхиматоз кератит туғма захмнинг гетчинсон уч белгиси деб аталувчи белгиларидан биридир. У тишларнинг нотўғри ўсиши (гетчинсон тишлар) кўз шох пардасига оқ тушиши — паренхиматоз кератит ва туғма карликдан иборатдир.

Тишлардаги ўзгариш пастки ва юқори курак тишларнинг олдинги қиррасининг ярим ойсимон ўйилиши билан характерланади ва тишлар ораліги анча кенг бўлади. Шунингдек, тишлар ўсишида бошқа нуқсонлар ҳам пайдо бўлади. Туғма захм билан бола одатда 15 ёшгача оғрийди ва қулоғидаги эшитув нервларининг касалланиши туғма карликка олиб боради.

Хат келтирган беморнинг ўз касаллигидан бехабар эканлигига биз шубҳа қилмадик. У турмушга чиқиш тараддудида экан, ҳаётда бўладиган бундай жиддий масалага у алоҳида талабчанлик ва эътибор билан қарарди. У масъул вазифада ишлар, жамоат топшириқларини бажарар, жуда кўп ишлар билан бўлиб, ўзига қарашга, турмуш қуришга вақти ҳам қолмасди... Бизга ташриф буюрган аёл, ҳаётнинг бундай аччиқ «ҳадя»сини, яъни бир кўзининг деярли кўрмай қолишига сабабчи бўлган касаллик диагнозини эшитганида шунчалик изтироб чекиб, асаби бузилдики, биз унинг асабларини даволашга киришдик. У бир ҳафтагача ишига ҳам бора олмади. Ўзига келганидан кейин, онаси ёшлигида шалоқ юрадиган эридан захм касаллиги юқтирганлигини бўйнига олганини бизга гапириб берди. У пайтларда онаси Петроградда яшаган, уйида даволовчи шахсий венерологда даволанган. У касалингиз мутлақо тузалиб кетади, деган экан. Шу йиллар ичида онаси ўз касалини яшириб келган. Касални беркитсанг, иситмаси ошкор қилади, деб бекорга айтмаганлар.

Бу аёлнинг қизи касалланишида ким айбдор? Онасими ёки уйида даволаган ўша венерологми, ҳозир айтиш қийин. Шу нарса равшанки, ўз вақтида яхши даволанмаган она ўзининг яккаю-ягона қизига ҳам захм касаллигини юқтирган. Қизни ҳам, онасини ҳам тезда ва эҳтиётлик билан даволашга киришиш зарур эди. Захм билан касалланган кўзни даволаш кўз касалликлари мутахассиси кузатувида олиб борилиши лозим.

— Рухсат этсангиз, бу мушкул ишни бир ўйлаб кўрсам, — қиз илтижо қилди.

— Марҳамат, ўйланг, лекин чўзманг, ахир бизда бутунлай шифо топиб кетишингиз учун ҳамма имконият бор.

— Ахир, бизнинг касаллигимизни одамлар билиши мумкин... Бу даҳшат-ку. Тушунсангиз-чи, мен ўз шаҳримда бу касалдан даволана олмайман.

Биз ўз фикримизда туриб олдик. Бир неча кундан кейин даволанишга келиши ҳақида қизнинг ваъдасини олиб қолдик ва кутдик. Бемор келмади. Бизга маълум бўлган адресдаги уйга қилинган қўнғироққа ҳеч ким жавоб бермади. Хона бўш эди. Қўшниларнинг айтишига қараганда, қиз онаси билан вақтинча Москвага жўнаб кетибди. Демак, улар бирор иш билан тез-тез командировкага бориб турадиган Москвада даволанишга қарор қилганлар.

* * *

Касаллик, аниқланганидан кейин, келгусида нима билан тугашини ўйлаб кўриш қонуний бир ҳол. Касалликнинг оқибати қандай бўлишини билгинг келади. Бундай саволга жавоб бериш мушкул, чунки захм узоқ вақт давом этадиган касаллик. Айниқса, организмнинг умумий ҳолати, асабларнинг соғлиқ пайтидаги ва касаллик пайдо бўлган давридаги ҳолати катта аҳамиятга эга. Шу пайтгача юрак-томир системаси, ички органлар ва нерв системасининг захм туфайли касалланиши, бир неча йиллардан кейин (тўртинчи даврда) рўй беради, деб ҳисобланар эди. Эндиликда, касалликнинг кечиши анча ўзгарди.

Захмнинг бу хилда кечаётганлигини назарга олиб — касаллик бошланган даврлардаёқ орқа мия суюқлигини текширищ тавсия этилмоқда. Бу билан асаб системасининг захм билан касалланганлигини ўз вақтида аниқлаш мумкин бўлади.

Захмнинг кечишида ва оқибатининг яхши тугашида ўз вақтида яхши даволаниш ва даволаниш пайтида маълум тартибга риоя қилиш катта аҳамиятга эга.

И. ТЕЛИШОВСКИЙ,
профессор.

● *Медицина практикаси янгиликлари*

ИХЧАМ БОРМАШИНА

ВОЛГОГРАД. Волгограддаги медицина машина ускуналари заводида ихчам бормашина — тиш пармалайдиган машинанинг дастлабки намуналари тайёрланди. Унга қуввати 25 ватт келадиган электр моторча қўйилган. Вазни 3,5 килограмм бўлган янги бормашина чоғроқ пластмасса чемоданга жойлашади, уни ишлатиш жуда қулай ва йўл шароитларида ёки уйда ёрдам беришга мўлжалланади.

Янги даволаш маркази

КРАСНОДАР. Краснодар электр ўлчов асбоблари заводининг клиник шифохонаси ҳузурида «сунъий буйракли» янги даволаш маркази барпо этилди. Шимолий Кавказнинг кўпгина районларидаги буйрак ва жигари ишдан чиққан беморлар бу ерга мурожаат этишлари мумкин.

«Сунъий буйрак» туфайли соғлигини қайтариб олган дастлабки беморлар клиникадан соппа-соғ бўлиб чиқиб кетди.

(ТАСС мухбирлари).

Шифокорлик касби ҳам шарафли. Хуррият опа Ашрафхўжаева ўн етти йилдан бери Собир Раҳимов районидаги 15-амбулаторияда ишлаб келяпти. Қумлоқ, Чувалачи, Гуручариқ ва бошқа маҳаллаларнинг аҳолиси бу шифокорнинг номини ҳурмат билан тилга олади. У кўп йиллардан бери ўзи ишлаётган амбулаторияга мудирлик қилади.

СУРАТДА: Хуррият опа Ашрафхўжаева беморнинг қон босимини ўлчаб кўраяпти.

Ҳ. Шодиев фотоси.

Гипокинезия—тараққиёт «балоси»

Инсон қадимдан жисмоний оғирликдан қутилишга ҳаракат қилган. Илм ва техника бунга имкон берди, лекин яхши нарсанинг ёмон томони ҳам маълум бўлиб қолди. Ҳаракатнинг мунтазам чегараланганлиги янги жиддий касал-гипокинезияни юзага келтирди. Бу касалликни ўрганиш билан СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими физиология институти олимлари шуғулланяпти.

Ҳар бир кишининг ҳаракат активлиги — доимий нарса эканлиги аниқланди. Модда алмашиши ва ейилган овқат миқдори сингари, у киши ҳолатини характерлайди.

Лекин ҳаракат активлиги турли кишиларда турлича бўлади. Сибирлик физиологлар ўз ҳамкасблари — Новосибирскдаги Академиклар шаҳарчасидаги турли институтларнинг ходимларини кузатдилар. Уларнинг ҳар куни қанча қадам босиши қадам ўлчагич асбоб билан ўлчанди. Маълум бўлишича, улардан баъзилари 15—25 минг қадам, бошқалари фақат 2—3 минг қадам қўйишар экан. Аспирант, кичик илмий ходим ёки тажрибачи ҳар куни назариётчи, доктор, ёки академикдан кўп юрар экан.

Мушаклар активлигининг пасайганлиги тирик организмга қандай таъсир кўрсатади? Физиолог олимлар Новосибирск Давлат медицина институти ходимлари билан бирга ҳайвонларда катта серидаги тажриба ишларини амалга оширдилар. Улар каламушларни ҳаракат қилиш амалда мумкин бўлмаган камераларга қамаб қўйдилар. Эксперимент 90 кун давом этди. Бу вақт мобайнида тажриба қилинаётган жониворлар организмидаги ўзгаришлар атрофлича ўрганилди.

Уттизинчи кунда жониворларнинг жигар сирти фаолияти жуда ёмонлашганлиги кузатилди. Қонда айрим ферментларнинг концентрацияси пасайди, буйрак тўқималари, юрак мушаклари ўзгарди. Жониворлардаги гипокинезия оқибатларини ўрганиш, унинг инсонга таъсирини баҳолаш имконини берди.

— Гипокинезиянинг энг хавфли томони шундаки, у инсондаги турли касалликларга қаршилик кўрсатишни сусайтиради, — деб ҳикоя қилади профессор Константин Смирнов, — Кўпгина аслида соғлом кишилар ўзларида турли микробларни олиб юрадилар, лекин касалга чалинмайдилар. Лекин бир неча кун мобайнида ҳаракат қилмаслик организмнинг қаршилик кўрсатишини сусайтириши ва касаллик келтириб чиқариши мумкин. Олимларни, айниқса, мушак активлиги сурункали паст бўлган кишилардаги эмоционал реакциялар қизиқтиряпти. Ҳар бир қадамимиз эмоция билан алоқадор: биз хафа бўламиз, ҳаяжонланамиз, қувонамиз. Ҳамма эмоциялар мушакларнинг ҳаракати билан боғланган. Ота-боболаримизда ҳам шундай бўлган, эмоционал реакциялар космик давр кишисида ҳам шундай бўляпти. Лекин биз эмоционал «бўронлар»га бобокалонларимиздай бардош беролмаяпмиз: улар юрак-қон томири касалликларини қарийб билмас эдилар. Хўш, бунинг сабаби нимада?

Мутахассислар н и н г фикрича, бизнинг ҳам жисмоний ҳаракат қилишимиздадир. Мушаклар мунтазам ҳаракатланиб турмаса, ҳар қанақа ҳаяжонланиш хунук оқибатларга олиб келиши мумкин.

Туристик с а ё ҳ а т, спорт билан шуғулланиш ва одатдаги эрталабки бадантарбия ҳозирги кишиларга «тараққиёт балоси» — гипокинезияни бартараф қилишда ёрдам беради.

Валентина КРАСНОВА,
АПН.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

НИКСОН СИЁСАТИ БАРБОД БЎЛМОҚДА

ВАШИНГТОН. Сенатор Ж. Макговерн «Эй-Би-Си» компаниясининг «Савол-жавоб» телевизион программасида гапириб, Вьетнамда уруш бошланганлиги аввал бошданоқ хато иш бўлганлигини АҚШ ҳукумати эътироф қилиши ва Ҳинди-Хитойдан қўшинларни батамом олиб чиқиб кетиши лозим, деди.

Америка халқи, деди сенатор Макговерн, «Ҳинди-Хитойдаги урушни тезроқ тўхтатилишига мунтазир бўлиб турибди, жуда катта ҳарбий харажатлар қилинаётганлигига қарши чиқмоқда ва бу маблағлар Американинг ички проблемаларини ҳал қилиши учун ишлатилиши лозим, деб ҳисобламоқда.

Сўнгра Макговерн айтдики, Американинг ҳарбий кучи билан Сайгонда зўрлаб ўрнатилган ва Жанубий Вьетнам халқи асло қўллаб-қувватламаётган режимни сақлаб қолиш йўли билан Ҳинди-Хитойдаги аҳволни бартараф қилиб бўлмайди.

Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи махсус ёрдамчиси Киссинжер билан суҳбатлашганимдан кейин, деди сенатор, АҚШ ҳукумати Шарқи-Жанубий Осиёдан «яқин икки йил ичида батамом чиқиб кетиш ниятида» эмас экан деган хулосага келди. АҚШ ҳукумати Америка қўшинларини Жанубий Вьетнамда номаълум вақтгача сақлаб турмоқчи.

Америка қўшинларининг ҳаммасини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетиш учун 1971 йил 31 декабрь куни охирги муддат қилиб белгилансин, деган резолюцияни тузишда сенатор Макговерн қатнашган ва бу резолюция ҳукумат муҳокамасига киритилганлиги маълум.

Макговерн Лаосдаги аҳвол ҳақида гапириб, Лаосдаги операция АҚШ ҳукуматининг «яна бир шармандалиги» бўлди, деди. Сайгон қўшинлари Жанубий Лаосдан қочиб кетяпти, деган гапни ҳамма айтяпти, деди Макговерн.

(ТАСС).

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ҲИМОЯСИГА

ЖЕНЕВА. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг инсон ҳуқуқлари комиссияси Исроилнинг босиб олинган Араб территорияларида инсон ҳуқуқларини доимо бузиб келаётганлигини қоралади. Исроил Қуддус ва бошқа районларни мустамлака этиш мақсадида кўрган чораларини қонунга хилоф деб эълон қилди ҳамда шу территорияларнинг аҳолисига нисбатан инсон ҳуқуқлари ҳурмат қилинишини таъминлаш учун коллектив халқаро чоралар кўрилишини талаб қилди.

(ТАСС).

● *Социализм мамлакатларида*

Польшада врачлар кўпайтирилади

ВАРШАВА. Халқ Польшаси соғлиқни сақлашни ривожлантиришга катта эътибор бериб, ёш медицина мутахассислари тайёрлашни тобора кенгайтирмоқда. Совет Иттифоқи, Венгрия, Германия Демократик Республикасининг медицина олий ўқув юртларида юзлаб поляк ёшлари ўқимоқда.

Минглаб поляк мутахассислари қардош мамлакатларнинг медицина олий ўқув юртларида ва илмий-тадқиқот институтларида малакаларини ошириб, медицина соҳасидаги энг янги муваффақиятлар билан, соғлиқни сақлаш системасини ташкил этиш методлари билан танишмоқдалар.

Шу билан бирга Польша медицинасининг муваффақиятларига чет мамлакатларда қизиқиш кўпайиб бормоқда. Бултур Польшадаги медицина олий ўқув юртларида 400 нафардан кўпроқ чет эл студентлари ўқиди. Чет элдан келган мутахассисларнинг катта группаси шу институтларда ўз малакасини оширди.

Польша ва чет эл медицина илмий муассасалари ўртасида ҳамкорлик тез ривожланмоқда. Утган йилнинг ўзидагина социалистик мамлакатларнинг 53 институти билан, шу жумладан, СССРнинг 17 институти билан ҳамкорлик битимлари тузилди.

Доимий ғамхўрлик самараси

ГАВАНА. Куба соғлиқни сақлашни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди. 1965 йилдан бери мамлакатда биронта киши ҳам полиомиелит билан оғригани йўқ. Безгак, сариқ безгак, бўғма касалликлари тугатилди, ошқозон-ичак касали билан оғрувчилар жуда камайиб кетган.

Касалликлар билан муваффақиятли кураш олиб борилаётганлигининг сабаби шуки, халқ ҳокимияти аҳолининг соғлиғини сақлаш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда. Ҳозирги вақтда соғлиқни сақлаш эҳтиёжларига революциядан олдинги 1958 йилдагига нисбатан 14 баравар кўп маблағ сарфланмоқда. Касалхоналардаги ўринлар сони икки баравар кўпайтирилди, 260 та поликлиника ва бошқа даволаш муассасалари қурилди.

Мамлакатда қишлоқ жойлардаги аҳолига медицина хизмати кўрсатилишига алоҳида эътибор берилмоқда. Кейинги ўн йил ичида қишлоқ районларида 47 та касалхона, ўнлаб медицина пунктлари ва диспансерлар қурилди.

Кубадаги учта университетнинг медицина факультетлари йилдан-йилга тобора кўп врач тайёрлаб бермоқда. Кейинги ўн икки йил ичида бу факультетлар 5.500 нафардан кўпроқ врач тайёрлаб берди, бундан ташқари 27 минг нафар медицина ҳамширалари, санитарлар, техниклар тайёрланди.

Вьетнам Демократик Республикаси. Ханой аҳолиси одатдагидек бу йилги баҳорни ҳам меҳнатда ва ҳарбий тайёргарликда эришилган катта муваффақиятлар, гуллар билан қарши олди. Шаҳардаги мавжуд бир неча гулхоналарда гулларнинг турли навлари етиштирилади.

СУРАТДА: гулхоналардан бирида.

С. Афонин фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

Қишлоқ хўжалиги учун янги техника

ПРАГА. Чехословакияда қишлоқ хўжалиги техникаси ишлаб чиқарувчи энг катта корхона — Простеов шаҳридаги «Агрострой» саноат бирлашмаси бу йил қишлоқ хўжалиги учун бир қанча янгиликлар тайёрлаб қўйди. Булар орасида 14 от кучи қувватли ихчам ғилдиракли трактор ҳам бор. Бу трактордан қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида фойдаланиш мумкин. Шунингдек, бу йил шу бирлашма картошка экиб берадиган, иш унуми юксак бўлган янги машина, тракторга тиркаб ишлатиладиган ва ғаллакорларга мўлжалланган махсус прицеп ҳамда бошқа хил машиналар ишлаб чиқаради. Бу машиналарнинг дастлабки туркумлари ҳозир корхона конвейеридан тайёр бўлиб чиқмоқда.

«Агрострой» бирлашмаси етмиш хилдан кўпроқ турли типдаги қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқармоқда. Бу бирлашма Чехословакиядаги кооперативлар ва давлат хўжаликлари учун машиналар етказиб берадиган асосий бирлашма бўлибгина қолмасдан, шу билан бирга Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга ҳам мана шундай машиналарни энг кўп миқдорда етказиб бераётган корхонадир. Масалан, «Агрострой» Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси ва Польшага ғаллани ўриб-йиғиб берадиган машиналар, Венгрия ва Болгарияга тракторлар ва бошқа хил техника етказиб бермоқда. Югославияда, Англияда, Японияда, ривожланаётган бир қанча давлатларда бу корхона маҳсулотининг бозори чаққон.

Фақат шу йилнинг ўзидагина бирлашма жаҳондаги турли мамлакатларга ўн мингдан кўпроқ қишлоқ хўжалик машиналари етказиб беради.

СИЁСИЙ БАРТАРАФ ҚИЛИШГА ҚАРШИ

ДЕҲЛИ. Ҳафталик «Нью эйж» газетаси бундай деб ёзади: «Кейинги кунлардаги воқеалар Исроил агрессорларининг ва уларнинг Америкадаги ҳомийларининг ҳақиқий башарасини бутун дунёга яна бир марта яққол кўрсатди».

Бирлашган Араб Республикаси раҳбарларининг ижобий позицияда турганлиги, деб ёзади газета, Араб-Исроил можаросини тинч йўл билан бартараф этиш учун қулай шароит яратиб берди. Бироқ Бирлашган Араб Республикасининг таклифларига Исроил ҳукумати терс қараётганлиги тинчлик ўрнатиш тўғрисидаги музокараларни ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг Яқин Шарқдаги махсус вакили Гуннар Ярринг қилаётган ишни бошибер кўчага киритиб қўймоқда.

МАСЛАҲАТЛАШИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

АНҚАРА. Туркия президенти Жавдад Сунай мамлакатдаги барча партияларнинг раҳбарларига мактуб билан мурожаат қилиб, уларни ҳозирги сиёсий тангликка чек қўйишга ва коалицион ҳукуматни қўллаб-қувватлашга чақирди.

Янги ҳукумат тузиш тўғрисида топшириқ олган Нихат Эрим тўртта партиянинг, яъни Адолат партияси, Халқ - республика ч и партияси, Демократик партия ва Ишонч партиясининг раҳбарлари билан учрашиб гаплашди.

ҚОР ВА ВАРАҚА

Оддий лайлак қор ёғиб, тезда эриб кетаётганди. Лекин италияликлар учун қор ёғиши ҳамиша катта воқеа. Ҳозир эса кутилмаганда, дарахтлар гуллаётган жанубий вилоятларда ҳам қор ёға бошлади. «Март тасодифларидан қўрқ», —деб огоҳлантиришганди баҳорнинг биринчи ойи ўрталарида ўлдирилган Юлий Цезарни «Италияда март — энг жирканч ой», — дейишди менга римлик дўстларим.

Бир кеча-кундузда ўн саккиз сантиметр қор ёғиши ҳазилакам эмас. Италияликлар учун эса бу табиий офат ҳисобланади. Агар матбуотга ишонилса, пойтахтда фақат ўн процентга яқин одамгина эрталаб вақтида ишга келди. Шаҳар бозорига кундалик сабзавотнинг фақат ўн процентигина келтирилди. Табиийки, бирдан нарх кўтарилиб кетди. Баъзилар «қордан» пул ясашни ҳам биладилар...

Ватикан ва Колизейга қор ёғаётганда, мен мамлакат шимолига, Туринга кетаётган эдим. У ерда одамлар паст ҳароратга анча кўникишган. Қор ёғиши меҳнат жараёнига таъсир қилмади. Бундан ташқари «ФИАТ пойтахтида», айниқса ишга кечикилмайди: ой мобайнида фақат ўн беш минут кечикиш мумкин, қолганларига эса ишчининг айби билан ўн беш минут иш тўхтаб қолганлиги учун маошдан ушлаб қоладилар.

Турин аччиқ, совуққа чулғанганди. Ҳаво нам ва оғир эди. Бунинг устига бу кун якшанба эди, Италия кўчалари бўм-бўш, магазинлар берк, уйда ёки шаҳардан ташқарида дам оладиган кун эди.

Биз марказий кўчалардан бирида совуқ ҳаводан жунжикиб бораётгандик, бирдан тепамизда, олдимизда, ҳамма томонимиздан ўқувчи дафтари варағидай келадиган варақалар «бўрони» ўраб олди.

«Соат 10 дан 30 минут ўтганида Сан Карло майдонида меҳнат қилаётган, ишлаб чиқараётган, тўлаётган, эркинликда тартиб ва тартибда эркинлик истайдиган, сукут сақлаб юрган миллион-миллион италияликларнинг кўпчилигини ташкил қилганларнинг учрашуви бўлади».

Мен мазмунан унча одатдагидай бўлмаган варақанинг тўла текстини келтирдим. «Сукут сақлаётган кўпчилик»—бу Никсоннинг ихтироси, унингча, Қўшма Штатларда шундай кишилар бор эмиш, улар ҳатто Вьетнам сиёсатини қўллаб-қувватлашаётганмиш. Италиядачи!

Митинг бошланишига беш минут қолди. Сан Карлос майдонига бориш учун ҳам шунча вақт керак. Тротуарлар анча гавжум бўлиб қолди. Ёши улғайиб қолган, шуба кийган жаноблар ва хонимлар жуда кеккайиб, салобат билан қадам ташлаб борардилар. Лекин улар, ахирида Италиядаги энг чиройли майдонлардан бўлган улкан майдоннинг элликдан бир қисмини ҳам эгаллашмадилар.

Матбуот хабарларига қараганда, намойишда икки минг киши қатнашди. Мени ва «Известия»нинг мухбири Л. Замойскийни қўшганда эса —2002 киши қатнашди. Биринчи нотиқнинг ўзи шахсан у ва митингни ташкил қилган бизга номаълум бўлган «мустақил кишилар ташкилоти» нимани исташини билдириб қўйди. Ҳеч қанақа сиёсий партиянинг кераги йўқ эмиш, кучли режим ўрнатиш, хўжайинларни, яъни «ҳақ тўлатаётганларни» [майдонда қарсаклар] ҳуқуқини ҳимоя қилиш керак эмиш. Албатта, коммунистлар ва касаба союзларнинг ҳам калласини олиш керак эмиш. Шу гаплар айтилганда қоракўл пўстинга ўралган буржуа ва дўконлардан ташқари, минбар олдида тўпланган бир тўда ўсмирлар ҳам қарсак чалишди.

Дастлаб йиғин ташкилотчилари майдонда озгина бўлса ҳам ёшлар иштирок этаётганидан мамнун бўлгандилар. Кейин узун сочли неофашистлар Муссолини ўйлаб чиқарган ва Гитлер одат қилиб олганидай, қўлларини пахса қила бошладилар. Бу эса — ҳатто Италия конституцияси бўйича ҳам — қонунга хилофдир. Трибунага чиққан маҳаллий ўрта буржуазия вакиллари, христиан демократлари, либераллар ва монархистлар гангиб қолишди. Улар неофашистлар билан ташқи хатти-ҳаракатлар бўйича эмас, ғоя бўйича бирлашишга тайёр эдилар. Муштлаш бошланиб кетди. Неофашистлар «сукут сақловчи кўпчиликдан» зўрлик билан микрофонни тортиб олмоқчи бўлдилар. Эллик йил муқаддам Муссолинининг тарафдорлари бу ишни жуда қойиллатиб амалга оширишган эди.

Осмонда варақа эмас, яна қор ёға бошлади. Турин ҳаётидан кичик бир манзара неофашистлар билан ғоявий қардошликдан ташқари, шонли ишчи анъаналари шаҳри бўлган Туринда ўзларининг жуда арзимас куч эканликларини намойиш қилган сўл кучларнинг шармандa бўлиши билан тугади.

В. АРДАТОВСКИЙ,
АПН мухбири.
Рим-Турин.

Америка ҳарбийлари ва уларнинг сайгонлик қўғирчоқлари Ҳинди-Хитойда агрессияни авж олдириб юбориши АҚШда жуда кўп оммавий чиқишларга сабаб бўлди. Мамлакатнинг қатор шаҳарларида урушга қарши митинглар, намойишлар бўлиб ўтди.

СУРАТДА: Нью-Йоркдаги Америка Қўшма Штатларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қошидаги доимий ваколатхонаси жойлашган бино олдида ўтказилган норозилик намойиши.

А. Воронин фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

В. КАРПОВ

ОХИРГИ ТОПШИРИҚ

повесть

Биз қулай креслода ўтирибмиз, полга қалин гилам тўшалган, диван ёнида таршер ёниб турибди. Қоронғи тушган. Ҳовлида ёмғир ёғмоқда, ойналар «кўз ёши» қилмоқда. «Этни жунжитувчи шамол пайтида аллақандай далада бўлишни худо кўрсатмасин!» деб ўйлайсан беҳосдан.

— Уруш бошқаларга қараганда мен учун бир неча кун олдин тугади. — деди Ковров.—Аммо вазият шундай бўлдики, худди ўша кунлари мен душман уясида пайдо бўлдим.

Хонанинг шинамлиги, ёғаётган ёмғир хотирага берилишга мойиллик туғдирарди. Ковров бир минут жим қолди ва кейин шошилмай ҳикоя қила бошлади:

— Уруш охирига яқинлашган, қисмларимиз Берлинга кирган пайт. Фақат унинг маркази фашистлар қўлида эди. Ўша вақтда мен полк разведкаси бошлиғи эдим. Биз вайрон бўлган уйларни кезиб, подвалларга тушиб, гитлерчиларни тутардик. Ўшанда «Биз оддий фашистларни тутаяпмиз, Гитлер эса ҳали ҳам қўлга туширилмаган! Ахир у шу ернинг аллақаерида, Берлинда-ку!» деган фикр миямга келди. Фикримни разведка бошлиғи подполковник Рубанскийга айтишга шошилдим. У билан штаб бошлиғи ҳузурига кирдик. Полковник Стародубцев мен билан Рубанский гапига қулоқ солди—кейин саволлар бера бошлади:

— Ҳеч бўлмаганда, Гитлернинг қароргоҳи ҳақида, унинг соқчилари тўғрисида қандайдир маълумотга эгамисизлар?

Албатта, биз бу ҳақда ҳеч нарса билмасдик.

— Қандай қилиб билар-билмай иш юритишингиз мумкин? — полковникнинг саволи бизни гангитиб қўйди. — Умуман, бу полк разведкаси вазифасига кирмайди.

Дивизия амалга ошириладиган барча ишлар аввал оқил киши — штаб бошлиғининг сочларига оқ оралаган миясида пишиб етиларди. Аммо фюрерни қўлга тушириш ғояси жуда жозибали эди. Бироқ, полковникнинг эътирози аҳдимиздан қайтишга мажбур қиларди. Бошимизни эгиб хафа ҳолда чиқиб кетишга ҳозирланаётганимизда тўсатдан полковник гапириб қолди:

— Барибир ажойиб фикр! Фронт разведкаси бошлиғига қўнғироқ қиламан. Агар у рухсат берса, ишни бошлай беринг. — Полковникнинг кўзлари ёшариб кетди ва қўшимча қилди: — Эҳ, мана бу қоғоз ва хариталар бўлмаганда, кексаликни унутиб сизлар билан борган бўлардим! Демак, тайёрланаверинг!

Стародубцев ҳузуридан руҳланиб чиқдик. Разведка бошлиғи хонасида рухсатнома кута бошладик. Гитлерни қўлга туширишнинг ўнлаб усуллари туғилар ва ўша заҳотиёқ маъқул келмай бекор қилинарди.

Энг аввал операция қатнашчиларини танлашга қарор қилдик. Мен ҳаммавақт топшириқни бажаришга кичик группа билан боришни афзал кўраман.

Рубанский эътироз билдирди:

—Кичик группа соқчиларга бас келолмайди.

— Куч билан ҳаракат қилмоқчи эмасман. Бунинг учун, балки, батальон ҳам бас келмайди. Ҳийла ишлатамиз. Немис формасини кийиб оламиз ва фюрер Берлиндан қочишга уринган сўнгги дақиқада уни қўлга туширамиз. Ёки яна бир бошқача усулни ўйлаб кўрамиз. Ҳеч кутилмаган усуллар ҳам бўлиши мумкин. Уларда ҳозир шунақа тўс-тўполонки — бирор йўли топилиб қолади.

Телефон жиринглади. Рубанский трубкани олди, унинг чеҳраси очилганлигидан рухсат беришгани маълум бўлди. Шундай бўлиб чиқди ҳам.

— Ҳаммаси жойида. У ерда сизларсиз ҳам тадбир кўришаяпти. Аммо сизлар ҳам ишга киришаверинг, халақит бермайсиз... Рейхсканцелярия — Фосстрассе кўчасида. Хўш, Серёжа, муваффақият тилайман!

Шу билан биз хайрлашдик.

Менинг содиқ дўстларим Захар Макагонов ва Саша Пролеткин бўлажак операцияда албатта қатнашадилар, деб қўйдим ўзимча. Саша ҳали ёш йигитча. жиндаккина кучи бор, аммо тулки каби ҳийлагар. У мураккаб йўлни босиб ўтди, ҳатто чўнтакка тушгани учун қамоқхонада ҳам ўтириб чиқди. Эндиликда буларнинг ҳаммаси узоқ ўтмиш. Армияда Пролеткин қайта тарбияланди. Тўрт орден ва икки медаль кўксини безаб турибди. Агар Макагонов мунтазам равишда танобини тортиб турмаса, шаштини қайтармаса бу довюрак йигитча аллақачон ҳалок бўларди. Топшириқларни бажаришга ҳаммавақт бирга боришади, кейингисига ҳам иккаласини олиш керак. Яна энг довюрак тўрт кишини олсам етади.

Разведкачилар ҳузурига келганимда, уларни энг қувноқ кайфиятда кўрдим. Полкимиз бу пайтда олдинги позициядан беш километр берида — резервда турарди. Разведка взводи атторлик дўконига жойлашган. Унинг катта деразаси синдириб ташланган ва у кириб-чиқишга хизмат қилмоқда, эшиклари эса қулфлоғича қолган. Саша аёллар либосини кийиб дўкон ичида юрар, разведкачилар эса прилавка устида ўтириб хахолашарди.

— Бу лаш-лушларни, албатта, бувимга совға қиламан, — деди Пролеткин синган ойна парчаларини ғирч-ғирч босиб ичкарига кирар экан.

Разведкачиларнинг беташвиш кайфияти мени хавотирлантирди. Балки, улар иштиёқини ортиқча баҳолаганмиканман. Урушнинг охирги кунларида таваккал қилишни истовчилар топилмасачи? Разведкачиларга мақсадимни айтдим. Атайлаб ҳаяжонланмай гапирдим, ўзим эса уларнинг чеҳраларига хавфсираб разм солдим: хотирамда умрбод сақлаб қолишни истаган бу жасур кишилар ўзгариб қолган бўлса-чи?

Макагонов ва Пролеткин таклифимни қувонч билан кутиб олишди, бу қувонч ҳар бирида ўз характерига мос ҳолда ифодаланди. Пролеткин менга тикилиб туриб деди:

— Хўп каллангиз бор-да, ўртоқ капитан, турган-битгани ақлга тўла.

Соддадил Макагонов оғзини очиб қолди ва бир сўз ҳам демай пишиллаб, елкаларини силкиб ҳозирлик кўра бошлади: қопчасини очиб консерваларни жойлади, ўқ ва гранаталарни солди. Бир неча минутда тайёр бўлди.

Бекор ҳадиксираган эканман. Гап аъло хизмат ва маҳорат ҳақида бораётганда одатда ўзларини камтар тутадиган йигитлар бу сафар чидаш беришмади.

— Ўртоқ капитан, сиз билан кундузги қидирувга борган эдим, — эслатди Трошин.

— Учта Қизил Байроқ орденим бор,— деди Шовкопляс бармоғи билан кўкрагига ниқтаб ялинган оҳангда.

— Биз қирқ учинчи йилда муз устидан эмаклаб душманнинг орқа томонига ўтганмиз, — луқма ташлади Поляков.

Шак-шубҳасиз буйруқ билан иш тутишга тўғри келди. Состав қуйидагича бўлди: Макагонов, Пролеткин, Шовкопляс, Устинов, Поляков ва радист Жук.

Разведкачилар полтавалик комбайнчи Шовкоплясни соддалиги ва хушфеъллиги учун ҳурмат қилишади, аммо табиий хушфеъллиги унга фашистларга аниқ ва аёвсиз равишда қирон келтиришга халақит бермасди. Бунинг шахсий сабаби ҳам бор эди: гитлерчилар Шовкопляснинг қаллиғини асирликка ҳайдаб кетишган ва унинг қизини ҳимоя қилишга уринганда онасини ўлдиришган. Михаил Поляков—доимий солдат. Қирқ биринчи йилда у армия хизматида эди. Чегарадан Москвага борган, кейин орқага қайтган. У тегирмонга тушса бутун чиқади. Устинов бизга госпиталдан келиб қўшилган: ўз қисмини тополмаган. Топшириқларни бажаришда довюраклигини кўрсатган. Радист Жук — душманнинг орқа томонига ўтишимда ҳаммавақт ҳамроҳ. Вазият тақозо қилганда у фақат радистлик билан чекланмайди: аниқ отади, қўл жангида икки-уч фашист билан олишиши мумкин. Умуман группамиз яхши танланган.

Берлин планини стол устига ёйиб қўйдим. Ундан Фоссштрассе маршрутини белгилаб олдик. Оралиқ масофаси бир неча квартал —тинч шаҳарда, ҳозирги шароитда, салкам бир соатлик йўл...

Душман территориясида эркин ҳаракат қилиш учун немис формалари ва граждан костюмларини ҳам олдик. (Айтгандек улардан фойдаланишнинг ҳожати бўлмади). Кийим-бошларни исталган квартирадан топиш мумкин эди.

Мен эсэс формасини олдим. Ҳамма нарса тайёр бўлгач, командирдан «оқ йўл» олиш учун штабга бордик.

— Уларни олдинги позициягача кузатиб бориш учун соқчилар беринг, — деди полк командири штаб бошлиғига.

Соқчилар назоратида олдинги позицияга етиб олдик. У ерда ҳужумчилар билан гитлерчилар томон ташландик ва харобазорлар орасидан юриб душманнинг орқасига ўтиб олдик. Формамиз унчалик фойда бермаслигига тезда ишонч ҳосил қилдик. Бир неча кварталлардан ўтиб бир уйни танладик ва хоналардан бирида дам олишга тўхтадик. Орамизда Поляков йўқлигини шу ерда билиб қолдик.

— Балки, бизга етолмаган ёки ҳужум пайтида адашиб қолганмикан? — сўрадим разведкачилардан. — Ким кўрди?

— Миша Поляков адашмаган, — деди Пролеткин. — Ертўладан отилиб чиқаётганимизда у ерга йиқилди. Ҳалок бўлдими ёки яраландими, билмайман. йиқилганини кўрдим ҳалос. Уни бизникилар олиб кетишди.

Ҳаммамиз жимиб қолдик. Ўртоғимизга ачиндик.

Баррикадалар, уйиб ташланган ва ер билан яксон бўлган уйларнинг вайроналари билан тўсилган кўчалардан ўтиш жуда қийин бўлди: кўпинча ёнғинни четлаб ўтишга тўғри келди. Бу тўс-тўполонда қаерда эканлигимизни аниқлаш қийин эмасди. Бизга кўча номлари ёрдам берди. Ҳар бир уй номерининг тагида кўча номи ёзиб қўйилганди. Уни шаҳар планидан топиб маршрутни белгилаб олардим ва группа Фоссштрассе томон силжирди.

Ҳовлилардан бирига ҳозиргина олдинги позициядан чекинган ўт очиш батареяси жойлашган экан.

Қоронғи тушди. Аслини олганда, ўзгариш бўлмади. Шаҳар қоронғиликда қолмади, фақат ёнаётган уйлар шарпаси ҳамда улардан сочилиб тушаётган учқунларгина яққол кўринарди. Соатимга қарадим: бир ярим. Демак, 28 апрель бошланибди.

Индамай илгарилаб бормоқдамиз. Ўзаро сўзлашиш мумкин эмас, русча гаплар бизни ошкор қилиб қўяди — ҳар бир бурчакда гапимизни немис эшитиб қолиши мумкин. Эҳтиётлик билан ҳаракат қилаяпмиз, кўпинча уй ва вайроналарни айланиб ўтамиз, айрим пайтда кўчада ва ҳовлида одамлар сийрак бўлишини узоқ кутиб ўтирамиз. Кейин тезда навбатдаги пана жойга шошилинч ўтиб оламиз. Баъзан, разведкачиларни сафга тизиб бошлаб бораман. Бир неча марта болахонага чиқиб радио орқали ўзимизникилар билан боғланиб, ўз ишларимиз ҳақида хабар бериш, Устиновга нима бўлганлиги ва у қаердалигини билишга уриниб кўрдик. Аммо Жук ҳар қанча уринмасин, бирор иш чиқаролмади. Берлинга ҳаддан ташқари кўп қўшин келтирилган — бутун диапазон радистларимиз овози билан тўлган. Бундан ташқари, бизнинг қамалда қолган неча юзлаб немис станциялари ишларди. Эфирда ҳам худди ердагидек. Биз беҳуда алоқа ўрнатишдан воз кечдик ва олдинга юришда давом этдик.

Кечаси осон бўлади, деб ўйладим. Шунга одатланиб қолинган—тун разведкачининг иттифоқчиси. Бироқ, қамалдаги Берлинда ҳамма нарса ғайри табиий эди. Қоронғи тушиши билан қўшинлар ҳаракати камаяди. Фақат санитар машиналари ҳамон олдинги позицияга ва орқага бориб-келиб туради. Аммо, қочқинлар оқими кўпаяди. Улар кундуз кунлари пана жойларда беркиниб ўтиришган, энди эса барча тирқичлардан суварак каби ўрмалаб чиқишмоқда. Худди шунинг учун ҳам патруль, соқчи ва бошқа қўриқчилар сони кўпаяди. бақириқлар тез-тез эшитилиб туради. Эсэс тўсиш отрядлари ва патруллар солдат ва йўловчиларни тўхтатар, ҳужжатларини текширишарди. Кўпчиликни олиб кетишди. Энди нима қилиш керак? Шивирлаб маслаҳатлашдик.

— Балки, том орқали уриниб кўрармиз? — таклиф қилди Саша Пролеткин.

— Ҳозир туташган кварталлар йўқ, ёнғин ва вайроналик уйларни бир-биридан ажратиб ташлаган, — эътироз билдирдим. — Метрога тушиб олсак яхши бўларди. Рейхсканцелярия олдида «Фридрихштрассе» бекати бор. Лекин метрони сув билан бостиришган... Йўқ, биргина йўл бор— ҳовли ва вайроналар оралаб юриш, бошқа йўл йўқ.

Асфальтланган тим қоронғи ҳовлига кирдик ва кўз ўнгимизда мақсад сари илгари силжишнинг кутилмаган имконияти пайдо бўлди: шаҳар канализация тармоғи бор экан.

(Давоми бор).

• *Яшилликлар оламида*

БОДОМ

Шифобахш хусусиятлари билан кишиларни эрамиздан 400 йил муқаддам ўзига жалб этган бодомнинг сўнгги йиллар да диққат-эътибордан четда қолиб, экма ўсимликлар қаторидан салмоқли ўрин олмаганлиги туфайли, магазин ва бозорларда аҳён-аҳёнда пайдо бўлиб туриши кенг омма диққатини ўзига жалб этмоқда.

Унинг шифобахшлиги бодомга бўлган талабни тобора оширмоқда. Шунинг учун ҳам, у дунё бозорининг энг қимматбаҳо маҳсулотларидан бирига айланди.

Бодом фақат Ўзбекистондагина эмас, ер курасининг бошқа минтақаларидаги давлатларда ҳам тилга олинади. Унинг Ғарбий Осиё ва Грецияда мазали ва тўйимли озиқ сифатида экилабошланганлиги, кейинчалик, Ўрта ер денгизи бўйлаб тарқалганлиги ва ҳозир Европа, Осиё, Африка ва Шимолий Американинг кўпгина жойларида экилиши бунинг ёрқин далилидир. Айни вақтда бодомнинг энг кўп тарқалган жойи Италия, Калифорния, Испания, Эрон, Афғонистон, Покистон, Туркия ҳисобланади.

Дарҳақиқат, бодом инсон учун ниҳоятда шифобахш ва тўйимли озиқ. Унинг мағизида 35—67 процент мой, 2—10 процент қанд, 25 процентгача оқсил, 0,001—4 процент глюкозид ва амигдалин ва бошқа моддалар борлиги аниқланган.

Умуман, бодомдан медицинада, парфюмерия ва кондитер саноатида кенг фойдаланилади. Олимларнинг маълумотига кўра, бодом уни қанд касали, болалардаги эпилепсия ва меъда касаллигини даволашда муҳим парҳез озиқ ҳисобланади. Бодом халқ медицинасида ҳам кенг ўрин олган. Масалан, аччиқ бодом мағизидан олинган мой қулоқ оғриғини, ширин бодомнинг майдаланган мағизини қандга қўшиб кам қонликда, астма, йўтал, уйқусизлик, бош оғриғи касалликларини даволашда ишлатилади. Бодомнинг ниҳоятда шифобахш эканлиги шарқ табобатининг отаси Ибн-Синонинг тиб қонунлари китобида ҳам батафсил баён қилинган бўлиб, бодом мағизининг асал билан аралашмаси югурак яралар; учуққа; сирка ва шароб билан аралашмаси темиратки қарши суртилиши; аччиқ бодом мағизининг крахмал билан аралашмаси қон туфлашга, йўтал, астма ва зотилжамга, мағизининг ўзи эса жигар ва буйракка фойдалилиги айтилган.

Ёнғоқ мевалилар ичида бодом энг қурғоқчил ўсимлик ҳисобланади. У 60-100 йил яшайди.

Бодом танқислигини бартараф этиш масаласини жиддийроқ ўйлаб кўриш вақти келганга ўхшайди. Бодомга бўлган талабни қондиришда, биринчи галда мавжуд табиий ва экма бодомзорларнинг аҳволини яхшилаш уларни қайта тиклаш ҳамда колхоз ва совхозларда, ўрмон хўжалиги ва бошқа муассасаларга қарашли ерларда, томорқаларда бодом кўчатларини кўплаб экиш лозим.

Кишиларнинг бодомга бўлган қизиқишининг камайганлиги, бизнингча эрта баҳорда такрорланиб турадиган қора совуқларнинг бодом гулини уриб кетиб, ҳосилига катта зиён етказиши бўлса керак. Аммо, бодомнинг нисбатан совуққа чидамли, кечроқ гуллайдиган навларини экиб, парваришини яхшилаш ҳамда совуқни юмшатувчи агротехника тадбирларини сифатли амалга оширилса, яхши натижаларга эришиш мумкин. Республикамизнинг жанубий районларида эса бодом совуқдан кўпинча зарарланмайди.

Совуққа чидамли ҳамда кеч гуллайдиган бодом навларини яратиш селекционерлар олдидаги муҳим проблемалардан бўлиб, бу борада маълум ютуқларга эришилмоқда.

Академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институтининг селекционер — олимлари томонидан бирқанча бодом навлари яратилиб, ишлаб чиқаришга тавсия қилинган. Шароитга қараб, мавжуд районлаштирилган бодом навларини («Бўстонлиқ», «Тўнғич», «Ялтинский», «Чидамли» ва бошқалар) кенг оммалаштириш ишларини жадаллаштириш бодомни кўпайтиришга анча ёрдам берган бўлар эди.

Ў. ПРАТОВ—биология фанлари кандидати.

Ш. ТЕМУРОВ —қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Редактор ўринбосари
М. КАРИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 24|III да **Севилия сартароши,** 25|III да **Боғчасарой фонтани** (кундузи), **Лайли ва Мажнун** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—24|III да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24|III да **Хотинимнинг эри,** 25|III да **Навоий Астрободда** (кундузи) **Катта концерт** (кечқурун), 26|III да **Хотинимнинг эри** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Цовкра» Доғистон дорбозлари ва ўргатилган айиқлар аттракциони** иштирокида ҚИРҒИЗИСТОН ССР ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

Кино

24 МАРТДА

Қора консулнинг ҳалокати — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кеч 9 да).

Журъат—НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кечқурун).

Шаҳар таронаси —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Қирол Лир (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Шишадаги нур — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кечқурун).

Шайтоннинг малайлари—«ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Портфелли киши—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Жодуланган муҳаббат — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6, 8 ва 9.45 минутда).

«Авлиё Луки»нинг қайтиши — «МОСКВА» (кеч 7 яримда).

25 МАРТДА

Қора консулнинг ҳалокати — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 9 да).

Журъат—НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ». (кундуз ва кечқурун).

Шаҳар таронаси—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 да).

Қирол Лир (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Шишадаги нур — «МОСКВА» «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Шайтоннинг малайлари— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Портфелли киши—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Жодуланган муҳаббат — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9.45 минутда).

«Авлиё Луки»нинг қайтиши — «МОСКВА» (кундуз соат 2, кеч 7 яримда).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

28 МАРТ ЯКШАНБА КУНИ

ОМОНАТ КАССАЛАР

гражданлардан ҳар турли тўловларни, ҳамда омонатга қўйиладиган пулларни одатдагидек

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ОМОНАТ КАССАЛАР АДРЕСЛАРИ:

ЛЕНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА:

14/0114—Оборонная кўчаси, 1-уй (темир йўл транспорти инженерлари институти ҳузурида);

14/0287—Ленинградский кўчаси, 28-уй;

14/0288 —5-Сапёрний проезди, 1-уй;

14/0180 —1-авторемзавод;

14/0330—Чимкент кўчаси, 22-квартал, М-7.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

3628/015 — Крылов кўчаси, 4-уй («Главпочтамт» ҳузурида);

3628/0117 — Пушкин кўчаси, 89-уй;

3628/0114—Энгельс кўчаси, Олой бозори;

3628/0154—Некрасов кўчаси, 2-уй;

3628/0185—Луначарский шоссеси, 67-уй;

3628/0207—Морозов кўчаси, 33-уй;

3628/0241—Доғистон кўчаси, 54-уй;

3628/0296—Высоковольтний массиви; 86-уй, 9-хона;

3628/0308—ТашГРЭС микрорайони, Электрокабельная кўчаси, 23-уй;

3628/0311—Луначарский кўчаси, 259-уй;

3628/0337—Черданцев кўчаси, 4-уй;

3628/0328—Высоковольтний массиви, 123-уй;

3628/0282—Каблуков кўчаси, 65-уй;

КИРОВ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

3649/027—Киров кўчаси, 2-уй (Давлат банки конторасы ҳузурида);

3649/0107—Уста-Ширин кўчаси, 108-уй;

3649/0126—Ленин кўчаси, 22-уй (21-мактаб ҳузурида);

3649/0132—Туркқўрғон кўчаси, 2-уй;

3649/0180—Навоий кўчаси, 2-уй;

3649/0216—Энгельс кўчаси, 62-уй;

ФРУНЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

3650/0139—Ходженский кўчаси, 2-уй;

3650/0293—Б. Хмельницкий кўчаси, 30 «а» уй;

3650/210 —Ш. Руставели кўчаси, 126-уй;

3650/061—Ш. Руставели кўчаси, 53-уй («Текстильмаш» заводи ҳузурида);

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ БЎЙИЧА:

7882/043—«Чилонзор массиви, 24-квартал, 50-уй;

7882/046—Бешёғоч кўчаси, 239-уй;

7882/093—Олмазор кўчаси, 180-уй;

7882/0255—«Оқтепа» массиви;

7882/0302—Қатортол кўчаси, 6-квартал, 30-уй;

7882/0300—11-квартал, 15-уй;

7882/0327—25-квартал, 2-уй, 1-хона;

7882/0261—Ҳозиробод кўчаси, 3 «а» уй, 62-хона;

7882/0991 — Гагарин кўчаси, 2-квартал;

7882/0322 — 23-квартал, 15-уй, 1-хона.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

3627/0187—Уйғур кўчаси, Ҳақиқат проезди, 9-уй;

3627/033 —Навоий кўчаси, 22-уй;

3627/0106—Уйғур кўчаси, 314-уй, 4-хона;

3627/0295—Катта Олмазор трассаси, 26-уй, 3-хона;

3627/032— С. Раҳимов кўчаси, 260 «а» уй;

3627/0101—У. Юсупов кўчаси, Чкалов номли авиазаводда.

ҲАМЗА РАЙОНИ БЎЙИЧА:

7963/018—«Сельмаш» заводи ҳузурида;

7963/0137 — Петров кўчаси, 82-уй, ғишт заводи ҳузурида;

7963/0135—Шумилов шаҳарчаси, Бакинский кўчаси, 72-уй;

7963/0213—Лисунов кўчаси, 7-квартал, 1-уй;

7963 —Марказий омонат кассаси — Фонвизин кўчаси, 4-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОНИ БЎЙИЧА:

7945/0319—«Спутник» массиви, Восточная кўчаси, 6-уй;

7945 —Марказий омонат кассаси—«СПУТНИК» массиви, 9-квартал, 59-уй;

Давлат меҳнат омонат кассаси ва Давлат кредитининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

Телевизор

24 МАРТ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.10 Кўрсатувлар программаси. **18.15** «Халқ фаровонлиги учун». Телеочерк. **18.45** Ўқувчилар учун. «Китоб ҳафталиги». **19.00** Ҳужжатли фильм. **19.35** Спорт кундалиги. **20.05** СССР Большой театри скрипкачилар ансамблининг концерти. **21.05** «Съезддан съездгача». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. «1966 йил». 1-серия. **21.55** Рангли телевидение. Шайбали хоккей бўйича жаҳон чемпионати. ШВЕЦИЯ — ФИНЛЯНДИЯ. 2. 3-бўлимлари. Швейцариядан олиб кўрсатилади. **23.15** «Вақт» информацион программаси. **23.45** «Егорь Сузуннинг бир куни». Телеспектакль. **01.00** Рангли телевидение. Шайбали хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР—ЧССР. Швейцариядан олиб кўрсатилади. **03.15** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.00 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **19.15** Ота-оналар университети. **20.05** Қардош халқлар адабиёти. М. Светлов. **20.35** СЪЕЗДДАН СЪЕЗДГАЧА. **21.00** Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси «Ҳайтарма» ансамблининг концерти. **21.40** «Ахборот» информацион программаси. **21.55** «Чорвадорларнинг кўклам тураддуди». **22.15** «Меҳрибон одамлар орасида». Бадиий фильм. **23.45** Кўрсатувлар программаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 «Инсон ва қонун». **20.30** «Кино ҳақида суҳбатлашамиз». **21.40** Реклама. **21.50** «Юртим, сенга шараф-шон». Музикали программа.

Радио

24 МАРТ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Халқ контроли амалда» (русча). **18.10** Халқ ҳофизларининг концерти. **18.40** Спорт эшиттириши (русча). **19.20** Қозоқ куйлари. **20.00** «Ўзбекистон ишчиси» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат. **21.10** Дала меҳнаткашлари учун кечки концерт. **22.20** Ўзбекистон композиторларининг вальслари. **22.40** Рюнеско Акутагава. «Овда» ҳикояси асосида радиоинсценировка. **23.15** «Куйлар тинглаб дам оламиз». **24.00** Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбек Давлат филармонияси халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти. **19.30** Ш. Сеитов. «Учиб ўтган турналар кўпгина эди» романидан боб (русча). **20.00** Ўзбекистон композиторлари асарларидан концерт (тожикча). **20.30** «Композитор В. Соловьев-Седой». Музикали эшиттириш. **21.00** Қардош халқлар адабиёти. Қардош республикалар шоирларининг В. И. Ленин ҳақидаги шеърлари (ўзбекча). **21.40** Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **19.00** «Музикали глобус». Бутуниттифоқ радиосининг эшиттириши.

Тошкент Давлат консерваторияси қошидаги
В. И. УСПЕНСКИЙ НОМЛИ МАХСУС ЎРТА МУЗИКА МАКТАБИ

1971-72 ўқув йилининг 1.2 синфлари учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар — 5 апрелгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 71-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ТАКСИ ЗАКАЗ ҚИЛИШ УЧУН ЯГОНА
39-99-01 телефон номери

ИШГА ТУШИРИЛДИ

Шу телефон номери орқали шаҳарда юриш учун олдиндан, ҳамда тезлик билан келиши учун

ТАКСИ ЗАКАЗ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг аъзоси, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ректори, профессор, тарих фанлари доктори

ШОПУЛАТ ШОАКБАРОВИЧ АБДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига, қариндош-уруғлари ҳамда яқин кишиларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми 4 бет

24 МАРТ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2506.
Р—01336.